

Évnyitó rendezvény Szombathelyen

ERTI-kutatások a fókuszban

2019. március 28-án került megrendezésre az Országos Erdészeti Egyesület Szombathelyi Helyi Csoportjának évnyitó rendezvénye a Saághy István Erdészeti Információs Központban

Bakó Csaba, a Szombathelyi Helyi Csoport elnöke üdvözölte a résztvevőket, külön köszöntve az előadókat, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Erdészeti Tudományos Intézetének munkatársait.

Az elnök ezt követően beszámolt az idei év eddigi eseményeiről, majd pedig a Helyi Csoport továbbiakban várható rendezvényeit ismertette.

A folytatásban *Horváth Gábor* titkár tartott tájékoztatót az Országos Erdészeti Egyesület 2. félévének legfontosabb programjairól, valamint a Helyi Csoport taglétszámának alakulásáról és egyéb tagsági ügyekről.

Hagyományteremtő módon indult útjára 2015-ben, az a kezdeményezés, melynek célja az ERTI-ben zajló kutatások megismerésén keresztül egyfajta szakmai fórum kialakítása. Az elképzelés sikerességét bizonyítja, hogy az ERTI kutatóinak közreműködésével immár harmadik alkalommal nyílik lehetőség az éppen aktuális kutatási eredmények megismerésére és az esetlegesen felmerülő kérdések megvitatására.

A megnyitót követően *dr. Borovics Attila*, a NAIK-ERTI főigazgatója köszöntötte a jelenlévőket és hangsúlyozta a kezdeményezés jelentőségét, utalva arra, hogy fontos a kutatók számára a szakma részéről érkező visszacsatolás. A főigazgató beszédében elhangzott, hogy a visszajelzések új irányokat adnak, melyek mentén többek között a gyakorlat munkáját is hivatottak elősegíteni.

Első előadónk *dr. Illés Gábor*, az ERTI Erdőművelési és Ökológiai Osztályának vezetője „SiteViewer, mint új termőhely értékelési lehetőség gyakorlati használata” címmel tartott előadást.

2017-ben egy hasonló rendezvény alkalmával értesülhettek a tagtársak az ERTIGIS geoportálról, mely egy olyan döntéstámogatási rendszer, ahol az érdeklődő tájékozódhat az erdőgazdálkodás jelenlegi kardinális kérdéseiről, továbbá megismerkedhet az ERTI legfontosabb kutatási eredményeivel és különböző online térképi információs szolgáltatásokat vehet igénybe. Ennek a térinformatikai tudásbázisnak a része a SiteViewer alkalmazás, melyet az ERTIGIS honlapjáról is lehet tölteni.

A prezentáció során előadónk példákon keresztül gyakorlatias szempontból mutatta be a szoftver használatát. Az adatbázis alapját a termőhelyi adatállomány alkotja. Az egyes fedvények (*klíma, hidrológia, talajtípus, termőréteg, textúra*) közül az erdészeti klímátípust a FAI-értékek alapján számították. A talajtípus, termőréteg-vastagság és fizikaiféleség térképfedvényeket pedig a NÉBIH, a TAKI és az ERTI adattárában szereplő adatokból szerkesztették. A térképek elkészítésére 60 000 mintapontot használtak fel. A kihelyezett meteorológiai állomásokra épített online rendszer a NETvisor beintegrálásával a mérőállomások adatait elérhetővé és azok térképi ábrázolását is lehetővé tették.

Megjelenítés tekintetében topográfiai és műholdas alap-térképek közül lehet választani. Ezenkívül pedig külön erdőrésztlet-kereső is gazdagítja a palettát. Erdőn kívül, más művelési ágban lévő területekről is lehet adatot lekérni. A rendszer EOVB-ben feltüntetett koordinátákat is jelez. Szükség esetén pedig a megjelenített célállomány-javaslati táblázat rendszerből való exportálására is lehetőség van. A program célja az adatszolgáltatás, olyan termőhelyi információk nyújtása, melyek elősegítik a gazdálkodók döntéseit. Az alkalmazást folyamatosan a legaktuálisabb adatokkal töltik fel – tudtuk meg előadónktól.

A folytatásban *Molnár Tamás*, az ERTI Ökológiai és Erdőművelési Osztályának intézeti mérnöke tartott előadást „Műholdak szolgáltatata adatok használata a gyakorlatban” címmel.

Előadónk felvezetésként a műholdas távérzékelésről és annak gyakorlati alkalmazásáról mesélt. Majd ezt követően az ERTI által kifejlesztett Távérzékelésen alapuló Erdőállapot Monitorozó Rendszert (TEMRE) mutatta be.

A TEMRE egy nagyobb monitoringprogramnak az EMMRE-nek (Erdészeti Mérő- és Megfigyelő Rendszer) a része. A monitoring rendszer célja az erdők egészségi állapotának nyomon követése távérzékelési adatok felhasználásával.

Az alkalmazott vegetációs indexek (NDVI, EVI) térképi ábrázolása után információt kaphatunk az egyes területeken lévő állományok fotoszintetikus aktivitásáról. Ezen értékek ismeretében pedig már akkor értesülhetünk az állományokat érintő esetleges egészségi problémákról, amikor annak még szemmel látható jelei nem mutatkoznak. Így idő-

ben történő beavatkozással egyes erdőkárok megakadályozhatóak.

Az eredményeket egy térinformatikai rendszerben jelenítik meg, melyben a legújabb adatokkal 16 naponta frissítik az adatbázist. A folytatásban a 2017-es bükki és farkaserdei károk bemutatása és a károk helyreállítása utáni állapotok térképi szemléltetése történt.

Az előadás során szó esett még a digitális domborzatmodellezésről, mely kapcsán elhangzott, hogy Franciaországban a feltárási utak megtervezéséhez már használnak ilyen domborzatmodelleket.

A Helsinki Egyetemen erdőmérnökként végzett kutató lézerszkennelés témakörben mesélt még arról, hogy napjainkban Finnországban már hátra szerelt lézerszkennelőkkel (PLS) is végeznek méréseket.

Az előadásból és a hallgatóság részéről érkező kérdésekre adott válaszokból megtudhattuk, hogy ezen technológia gyakorlati alkalmazásának valóban nagy szerepe van. Egyrészt mert sokkal nagyobb pontosságot ad, másrészt pedig olyan terepi- és állományviszonyok között is alkalmazható, ahol egyébként komoly nehézségekbe ütközne a hagyományos mérések kivitelezése.

Következőként Nagy Imre, az ERTI Ökonómiai Osztályának tudományos munkatársa tartotta meg előadását „Új egyes erdei vadkárfelemelési útmutató alapelvei” címmel.

„Nem minden vadhatás vadkár, de minden vadkár vadhatás” hangzott el a bevezetésben.

Előadónk a nagyvadelejteni egyedszámok és a vadkárosított erdősítések arányának ismertetése után kitért az erdei vadkár értékelésének közelmúltjára és jelenére, valamint az éppen aktuális jogszabályi vonatkozásokra.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és az Országos Magyar Vadászkamara kezdeményezésére az Agrárminisztérium két munkacsoportot hozott létre annak kidolgozására, hogy egységes koncepció és metodika alapján lehessen eljárni vadkárbecslési ügyekben.

A NAIK-ERTI 1962 óta végzett összesítéseket az erdősítésekben keletkező vadkárokról, mely adatgyűjtések képezik a gerincét az Erdei Vadkárfelemelési és Értékelési Útmutatónak.

A folytatásban röviden ismertetésre kerültek az útmutató egyes fejezetei.

Nagy Imre a Vadkárfelemelési Útmutató szükségességét hangsúlyozta, hiszen a jogszabályok lényegesen megváltoztak. Elmondása alapján növelni kell a becslés szakkerületét és elő kell segíteni a felek kármegelőzési együttműködését, legjobb tudás és pártatlan szakvélemény alapján.

Előadónktól azt is megtudhattuk, hogy idén indul már egy 3 féléves kárszakértői szak, ezzel is elősegítve a károk szakkerületének értékelését és a vadkárbecslési gyakorlat során adódó nézeteltérések mediálását. Nagy Imre zárásként elmondta, hogy elkészültek a 2018-2019-es Vadkárbecslési segédletek is, melyek az ERTI honlapján elérhetőek.

Végezetül dr. Borovics Attila „Új trendek az erdőn kívüli fatelepítésekben” címmel tartott előadást.

A NAIK-ERTI intézetigazgatója előadásában az agrárerdészeti rendszerek jelentőségéről beszélt. A művelési ágak kombinálásának kimutatható többlettermelése van. 1 hektár agrárerdészeti rendszer 0,8 hektár szántónak és 0,6 hektár erdőnek felel meg.

Prezentációjában szó esett még arról, hogy az agrárerdészet miért is lehet sokak számára megoldás. Évente és hosszabb távon is összeadó jövedelmet biztosít, valamint új termékek és eddig nem érvényesülő jövedelmek keletkeznek.

Előadónk ismertette az agrárerdészeti rendszerek egyes típusait, úgy mint köztes termesztés, fás legelők, erdei melléktermékek, erdősávok, faültetvények és gyümölcsészet. Az előadás során elhangzott, hogy a mezőgazdasági termények éves jövedelmet generálnak, ami alatt a fák hosszabb távon akkumulálják a jövedelmet, miközben pedig kifejtik egyéb kedvező hatásukat. A köztestermesztés előnyeinek többek között a gazdaság diverzifikálása, termelési kockázat csökkentése, valamint az erózió és defláció csökkenése.

A folytatásban röviden bemutatásra került a Földes község határában létesített mezővédő erdősáv rendszer. Itt a szántóföldi és kertészeti természetesen túl méhészeti tevékenység is folyik. A sávok fa- és cserjeösszetétele több, mint 20 fajt számlál, így a méhek számára az egész vegetációs időt lefedik. A vizsgálati eredmények pedig méltán példázák a rendszer kiválóságát.

Dr. Borovics Attila előadásának végén még a fásítások visszaszorulásával kapcsolatosan szólaltak fel többen a hallgatóságból és fejtették ki véleményüket.

Az elhangzott előadások kapcsán komoly érdeklődés mutatkozott a jelenlévők között, a felmerült kérdéseket pedig előadónk készséggel válaszolták meg. A rendezvény ismét aktív eszmecserevel és a jövőbeli szoros együttműködés reményében zárult.

Bakó Csaba, a Helyi Csoport elnöke megköszönte az ERTI munkatársainak a gondolatébresztő előadás-sorozatot, valamint a tagtársaknak is az aktív részvételt.

Szöveg: **Nagy-Khell Melinda**

OEE Szombathelyi H. Cs.

Fényképek: **Markó András**